

aldrig bobet at gennemføre dette Lovforslag. De have grebet det yderste Djeblit, hvor de endnu turde gøre det, som de her gøre. Nej, dersom de havde ventet, indtil Ollet havde naaet sin Grænse, til det var udbredt paa samme Maade, som Brændevinen i dette Djeblit er udbredt, vilde de have staaet overfor den samme Betænkelse, som endnu holder dem tilbage lige overfor Brændevinen, at de vilde have ramt de Folk, som de ogsaa af politiske Grunde ikke tør ramme. Men de ere stillede i denne Sag saaledes, at de have ment at kunne ustraffet paalægge Byarbejderne en Skat som denne her, fordi de have gjort Regning paa, at den politiske Betydning, som disse Folk have, ikke vilde være afgørende for de ærede Medlemmers eget politiske Liv. Det, siger jeg, er et Moment i denne Stat, i hele denne Lovgivning, som gør den i højeste Grad uappetitlig. At der ved Siden deraf ikke er noget andet Djemed — enten i økonomisk, finansiel eller andet borgerligt Djemed — som kunne berettige til den Handling, som de nu staa i Begreb med at gøre, behøver jeg ikke nærmere at dvæle ved, thi der er jo aldrig nogen, der har nævnt et saadant Djemed. At der skulde være noget Erhverv, som man vilde fremme ved denne Skatteomlægning, at Landets Velstand overhøvedet paa en eller anden Maade skulde trives derigennem, er aldrig paastaet. Det vilde ogsaa være temmelig dristigt, om nogen vilde paastaa, at den Maade, hvorpaa man her behandler en stor og betydningsfuld Industri, i og for sig var skiftet til at fremme Erhvervsforholdene her i Landet. Det, som de gøre overfor denne Industri, er jo i Virkeligheden det, at de bringe en stor Klasse Medborgere i en borgerlig Stilling, som er ganske i Strid med vor almindelige Lovgivning. Efter vor almindelige Lovgivning ere jo nemlig Borgernes Rettigheder og Forpligtelser begrundede ved Retsregler, hvis Afgørelse beror hos Domstolene, men disse Folks Forpligtelser, som der her er Tale om, blive ifølge denne Lov begrundede paa et administrativt Skøn; om disse Forpligtelser ere opfyldte eller overtraadte, bliver atter ikke afgjort ved Domstolene, men ved et nyt administrativt Skøn. Det, vil man indrømme mig, er noget, som i og for sig er ikke blot sjældent, men i højeste Maade uheldigt. Jeg tænker ikke her nærmest paa det, som den højtærede Konsejlspræsident i Aften har særlig holdt sig til, nemlig de strænge Straffebestemmelser. Nej, jeg tænker paa hele den usikre Stilling, som man har givet et stort, fuldt berettiget Erhverv derved, at man har gjort det til en selvstændig Skone af Administrationen, af

den administrative Vilkaarlighed. Dermed vil jeg ikke sige, at jeg i og for sig er enig med den højtærede Konsejlspræsident i den Opfattelse, han gjorde gældende af slige Straffes Henfigtsmæssighed. Den ærede Konsejlspræsident sagde, at med Hensyn til Brændevinsafgiften havde det vist sig, i hvor høj Grad det var heldigt at have saadanne kolossale Straffe, thi der kom ikke mange Overtrædelser. Det er et Princip, som er blevet hævdet og forsvaret ogsaa tidligere i Verden. En Mand — jeg tror, han hed Drakon — satte saaledes Livsstraf for alle mulige Forsejler. Det vilde være en endnu sikrere Maade at afstrække Folk derfra. Men det er et Princip, som ikke er den uværende Straffelovgivnings almindelige Princip, thi der holder man som almindelig Regel paa, at Straffen skal staa i et passende Forhold til Brødens Vælfærdighed. Det er dette Princip, der er brudt ved denne Lovgivning, idet Straffen her staaar i et aldeles uforholdsmæssigt Forhold til den Brødes moralske Betydning, som her er Tale om. Altsaa, der er intet andet Samsyns-djemed, som skulde undfkyldes eller berettiges det Brud paa alle demokratiske Principper, som denne Statteomlægning efter sit Hovedindhold er. Men dernæst ere ogsaa alle disse Love, som dette Forslag er Grundlag for, baade i Form og Indhold forfæstede og umodne. Naar jeg siger det, sigter jeg derved ikke blot til Behandlingsmaaden, Tilblivelsesmaaden, men jeg sigter ogsaa i Virkeligheden til deres eget Indhold. Naar man i et Forslag som dette om Olfkatten ender med at opgive Vvret og siger: vi kunne ikke udføre de Planer, vi have, de Djemed, vi forfølge; vi kunne ikke udføre dem paa sædvanlig Maade ved klare og bestemte Retsregler; vi have ingen anden Udvej end den at samle det hele sammen og give Ministeren det og overlade til ham at komme ud af det — saa siger jeg: Det er en umoden Maade at give Love paa, og en ganske usodig Umodenhed. Thi selv fra det Standpunkt, som den højtærede Konsejlspræsident og det ærede Flertal i det andet Ting staa paa, var det muligt ved en omhyggelig og grundig Behandling og med den fornødne Tid at give denne Lov saadanne Garantier, som de almindelige Borgerrettigheder kræve af en saadan Lov. Det var muligt at begrænse den administrative Myndighed ved et saakaldt Skøn, ved Dannelsen af en Institution, som kunde beskytte de paagældende mod Vilkaarlighed. Vel at mærke, hvis der havde været Tid dertil, men det er ganske vist, at den Slags Ting ikke kunne gøres ved at stille Ven-